

Aanvullend vleermuisonderzoek Kaatsweg

11 september 2018

Auteur: drs P.G. Vos

Altenaweg 22
9321 XE Altena
Tel: 050 - 7503817
Email: vos@vos-eo.nl

Inleiding

Door de gemeente Noordenveld zijn naar aanleiding van de ecologische quickscan (*Ecologische quickscan Kaatsweg*, 17 april 2018) vragen gesteld omtrent het *Vleermuisprotocol* en de toepassing daarvan bij de ontwikkeling aan de Kaatsweg 1 te Roderesch. In de ecologische quickscan is het op basis van kennis en ervaring voldoende geacht om de vastgestelde verblijfplaats te vervangen en geen nader onderzoek te adviseren. Wanneer het vleermuisprotocol strikt gevolgd zou zijn, had een aanvullend onderzoek moeten worden geadviseerd. Vanwege de discussie die er ontstond, is alsnog besloten om een aanvullend onderzoek op basis van het *Vleermuisprotocol 2017* uit te voeren.

Het *Vleermuisprotocol 2017* beschrijft het onderzoek dat nodig is om de kans op aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen voor ruimtelijke ordeningsprocedures. De Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus (NGB) ontwikkelden het in 2009 in overleg met de toenmalige Dienst Landelijk Gebied en de toenmalige Gegevensautoriteit Natuur. De Gegevensautoriteit Natuur stelde het protocol vast. Het protocol wordt jaarlijks in het Vleermuisvakberaad geëvalueerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO).

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van gebieden voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen voor de Wet natuurbescherming. Het is een hulpmiddel voor deskundige vleermuisonderzoekers en de beoordelaars van vleermuisonderzoek om te bepalen wat een juridisch redelijke onderzoeksinspanning is voor een specifieke locatie.

Aanwezige soorten volgens literatuurstudie

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat Gewone en Ruige dwergvleermuis, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis in het plangebied kunnen voorkomen. Daarvan maken de Gewone en Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis gebruik van woningen als verblijfplaats. De functie van verblijfplaats van Franjestaart en Watervleermuis is op basis van de ecologie van deze soorten uitgesloten.

Functies van gebieden voor vleermuizen

In de onderstaande tabel worden de functies die in het protocol worden onderscheiden weergegeven, de onderzoeksinspanning volgens het protocol en de conclusies.

Tabel 1. Functies voor vleermuizen van de Kaatsweg 1 te Roderesch.

Functie	Onderzoeksinspanning: Checklist aanwezigheid (tabblad 3 protocol)	Functie vastgesteld?
Winterverblijfplaats/ kraamverblijfplaats	Inpandige ruimten niet toegankelijk	Uitgesloten op basis van gebouwkenmerken
Zomerverblijfplaats	Gevelbekleding/poep	Ja, aanwezigheid twee dwergvleermuizen achter daklijst
Paarverblijf- zwermplaats en	Gevelbekleding/uitwerpselen	Paarverblijf mogelijk, indien het mannetjes betreft.
Vliegroute	nee	Uitgesloten op basis van structuur omgeving
Foerageergebied	ja	In principe is al het groen in Nederland foerageergebied, maar er is geen aantasting van deze functie.

Methode

Strikt genomen is tijdens het oriënterend veldbezoek op 7 april 2018 alleen de verblijfsfunctie aangetoond voor Gewone/Ruige dwergvleermuis. De waarneming is gedaan vóór 15 april, waardoor het geen uitsluitende waarneming is vanuit het protocol voor de andere soorten en niet meetelt in het aantal bezoeken dat vanuit het protocol nodig is.

De onderzoeksinspanning van het aanvullend onderzoek is samengevat in Tabel 2. De bezoeken zijn overdag uitgevoerd. Wanneer er overdag vleermuizen aanwezig zijn, wordt een avondbezoek gebracht om de identiteit van de vleermuizen bij het uitvliegen vast te stellen met behulp van een batdetector D240x.

Resultaten

Tabel 2. Uitgevoerde bezoeken op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de belangrijkste conclusies

	7 april 2018	12 juli 2018 (bezoek tijdens kraamperiode)	4 augustus 2018	16 augustus en 10 september 2018
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijf vastgesteld van twee individuen	Niet aanwezig	1 individu in week vooraf	Niet aanwezig in verblijfplaats, mogelijk paarverblijfplaats
Ruige dwergvleermuis		Niet aanwezig		Niet aanwezig in verblijfplaats, paarverblijfplaatsen uitgesloten
Gewone grootoorvleermuis	Niet aanwezig	Niet aanwezig, zomerverblijfplaatsen uitgesloten		Niet aanwezig in verblijfplaats, paarverblijfplaatsen uitgesloten
Laatvlieger	Niet aanwezig	Niet aanwezig, zomerverblijfplaatsen uitgesloten		Niet aanwezig in verblijfplaats, paarverblijfplaatsen uitgesloten
Meervleermuis	Niet aanwezig	Niet aanwezig, zomerverblijfplaatsen uitgesloten		Niet aanwezig in verblijfplaats, paarverblijfplaatsen uitgesloten

Op 12 juli 2018, 4 en 16 augustus en 10 september 2018 is het plangebied bezocht. Achter de daklijsten waren geen vleermuizen aanwezig. Op 4 augustus waren er verse uitwerpselen aanwezig en de opdrachtgever had in de dagen ervoor één vleermuis achter de daklijst zien zitten. Op 10 september 2018 heeft een aanvullend veldbezoek plaatsgevonden in de avond (1 uur na zonsondergang). Er vloog toen een baltsend mannetje van de Gewone dwergvleermuis.

Het mannetje van de Gewone dwergvleermuis baltst tijdens de vlucht. Daarom is de relatie met het bijbehorende paarverblijf niet direct te leggen. De bijbehorende paarverblijfplaats kan zich achter de daklijsten, maar ook in holle bomen en vleermuiskasten bevinden. Omdat vastgesteld is dat de daklijsten af en toe als verblijfplaats gebruikt worden, is het mogelijk dat deze plek als paarverblijfplaats functioneert.

Vervolgstappen

Vanuit het *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis* van BIJ12 moet vervangende verblijfsgelegenheid in de vorm van kasten tijdig worden gerealiseerd. Voor zomerverblijfplaatsen geldt dat de vervanging uiterlijk in augustus 2018 moet gerealiseerd. Voor paarverblijfplaatsen geldt dat de kasten vóór half februari moeten hangen. Door de opdrachtgever zijn vier vleermuiskasten opgehangen die geschikt zijn zowel als zomerverblijfplaats als paarverblijfplaats. Aanvullende voorzieningen zijn niet nodig.

Gezien het incidentele gebruik van de verblijfplaats en de ongeschiktheid als winterverblijfplaats zijn er naar verwachting geen vleermuizen aanwezig op het moment van sloop. Geadviseerd wordt om te slopen na 1 november, waarbij vastgesteld moet zijn dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. Op deze wijze is er geen sprake van verstoring.

Conclusie

Het aanvullend onderzoek bevestigt dat de woning een zomerverblijfplaats voor één à twee dwergvleermuizen. Het gaat waarschijnlijk om de Gewone dwergvleermuis. Het gaat op basis van de waarnemingen en de uitwerpselen om incidenteel gebruik. Mitigatie voor het verlies van deze verblijfplaats heeft reeds plaatsgevonden. Bij sloop moet vastgesteld worden dat er geen vleermuizen aanwezig zijn. Er zijn vanuit de natuurwetgeving geen aanvullende maatregelen nodig.

Bronnen

Vleermuisprotocol 2017

www.netwerkgroenebureaus.nl
